

ELFTE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA UNDECIMA

Epistel: 1 Kor. 15: 1-11. Evangelium: Luk. 18: 9-14. Predikan: Matt. 23: 1-12. Predikan av Ingemar Andersson

SANN OCH FALSK RÄTTFÄRDIGHET - IUDAKTIGHETENS SKEN

I dagens episteltext talar Paulus om sin kallelse till apostel och om hur han i denna uppgift predikat evangelium för korintierna: *Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna...*

Och nu uppmanar han korintierna att stå fasta i tron, att hålla fast vid det evangelium genom vilket ni blir frälsta – *annars var det ju förgäves att ni kom till tro.*

Paulus nitälskade för Guds sak. Outtröttligt fortsatte han att enligt sin kallelse sprida evangeliet. Till korintierna skriver han: *Jag har arbetat mer än de alla...* Ja, nog hade Paulus ”arbetat mer än de alla”, men det ligger inget självberöm i detta konstaterande. Nej, han liknar sig vid ett ofullgånget foster, den ringaste av apostlar, som genom Guds nåd blivit den han är. Och ifråga om arbete för Guds rike bekänner han sig själv intet ha utträttat, *utan Guds nåd som varit med mig.*

Så hade det inte alltid varit.

PÅ MOSES STOL

Förr var det inte Kristi lidande och död för våra synder som var det viktigaste för honom. Nej, då var det upprättandet av den egna rättfärdigheten som var det allt överskuggande målet. Och i det arbetet gick han längre än de flesta.

Om Guds nåd i Kristus Jesus visste han intet. På Moses lärostol, som Jesus talar om i dagens text, satt han, *i fråga om iver en förföljare av församlingen, i fråga om rättfärdighet, den som vinnns genom lagen, en oklanderlig man* (Fil. 3:6).

Men Herren vände lagens udd inåt, mot honom själv. Och då såg han, att den rättfärdighet han upprättat var en falsk rättfärdighet, att allt hans eget var avskräde, att han var den störste bland syndare och att Kristus Jesus kommit till världen för att frälsa just sådana (1 Tim.1:15). Och så blev han funnen i Kristus och med honom ägare av den sanna rättfärdigheten – *inte med min egen rättfärdighet, den som kommer av lagen, utan med den som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten från Gud genom tron* (Fil. 3:9).

Det djupaste allvar och det största nit kännetecknade Paulus gudsfruktan också som farisé. Så var det inte med alla fariséer och skriftlärda. Det fanns olika partier ibland dem. Paulus tillhörde själv *den strängaste riktningen i vår gudsdyrkan* (Apg. 26:5). Men det fanns många vars gudsdyrkan satt i munnen och som gjorde *alla sina gärningar för att människor skulle se dem*, som Jesus säger i dagens text. Sina böneremmar gjorde de extra breda och hörntofsarna på sina mantlar extra stora. I synagogan ville de ha de främsta platserna och var det fest skulle de förstås ha hedersplatserna. ”Rabbi” ville de kallas av folket, en äretitel som tillkom de förnämsta lärarna.

Ändå säger Jesus: *På Moses stol sitter de skriftlärda och fariséerna. Allt vad de lär er skall ni därför göra och hålla, men efter deras gärningar skall ni inte handla. Ty de talar men handlar inte.*

Hur skall man förstå detta? Att sitta på Mose stol det är att lära det som Moses lärde. När fariséer och skriftlärda lär i enlighet med Mose då lär de i enlighet med Guds ord, och då skall man lyssna till dem, och handla som de lär. Men lär de annorlunda än Guds ord, då sitter de inte på Mose lärostol, och då skall man akta sig för fariséernas surdeg, hyckleriet, säger Jesus (Luk. 12:1).

Jesus förebrår inte fariséerna för att de sitter på Mose stol, att de lär som Mose. Men de lever inte som de lär. De talar men handlar inte. *De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människors axlar, men själva vill de inte*

ens med sitt finger flytta på dem. Lagens tunga ok fick deras åhörare på sina axlar. Evangeliet, det glada budskapet om frälsning av nåd, var dem obekant. Men de trodde och lärde att människan med uppbyggande av alla sina krafter kunde åstadkomma den rättfärdighet lagen krävde – men deras egna ansträngningar i den vägen gick ut på att framstå som heliga i människors ögon.

GUDAKTIGHETENS SKEN

är överskriften över dagens predikotext. Allvarligt varnar Jesus för den sortens gudsdyrkan som sitter utanpå. Över skriftlärd och fariséer uttalar han de strängaste fördömanden. De stänger himmelriket för människorna. *Själva kommer ni inte in, och dem som försöker komma dit in hindrar ni att komma in.* De är blinda ledare, fulla av rofferi och omåttlighet, av hyckleri och ondska, som vitkalkade gravar – vackra utanpå men inuti fulla av orenhet (Matt. 23). Men de var angelägna om människors gunst. Av dem ville de gärna upphöjas och kallas Rabbi, Mästare, Fader.

Illa är det om den som är satt att vara lärare i Guds ord inte lever som han lär utan med sitt leverne river ner sin egen undervisning. Där lära och liv går skilda vägar går också trovärdigheten förlorad. Illa är det också om den som berömmar sig av att vara kristen för ett sådant leverne att *för er skull smädas Guds namn bland bedningarna*(Rom. 2:24).

Men väl är det om en Guds ords lärare lär i enlighet med Ordet. Mycken skröplighet, svaghet och brist kan han vara behäftad med och bevekelsegrunden kan vara betänkelig, men lär han bara rätt så kan predikan bli till välsignelse. Paulus talar om sådana som predikar Kristus av orena motiv, för att göra hans fångenskap tyngre, men han gläds ändå över att Kristus blir predikad (Fil. 1:17f).

Jesus säger till lärjungarna att de inte skall låta kalla sig rabbi, fader eller lärare. Fariséerna var ute efter äretitlar och Jesus vill inte att hans lärjungar skall handla som de. Fariséerna satte sig över Gud, över Skriften, över Kristus – men - en är er Mästare, en är er Fader i himlen, en är er lärare, Kristus. Ingen får sätta sig i Kristi ställe. Den störste skall i stället vara de andras tjänare.

Men när prästen grips av titelsjuka, när han vill bli sedd av människorna och göra sig märkvärdig med sin predikokost, så kan han väl bli upphöjd av människor, men risken är då stor att han ställer sig framför Jesus och skymmer bort Frälsaren för åhörarna. Och snart har högmodsdjävulen honom så fast, att han istället för att förkunna Guds ord predikar människor till behag. Och då har han som skulle vara herde för hjorden, snart blivit en ulv i fårakläder, som i stället för att föra hjorden i bet på Guds ords gröna ängar drar dem med sig ut i satans vildmarker.

Den kristna församlingen skall med allvar och nit bedja till Herren för sin präst, att han må bli bevarad i trons enfald så att han med Paulus kan förkunna *det allra viktigaste, vad han själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna...*

SANN RÄTTFÄRDIGHET

Sann eller falsk rättfärdighet – det är en salighetsfråga. Ingen människa kan, inte ens med alla sina bästa krafter, åstadkomma något annat än en falsk rättfärdighet inför Gud. Allt vårt är besmittat med synd. Sant sjunger Axel B. Svensson i passionspsalmen: *Det bästa, som hos mig i bästa stunden fanns, Var intet annat värt än törnets vassa kerans.* Lämnade åt oss själva att upprätta vår egen rättfärdighet vore vi utan undantag räddningslöst förlorade, utestängda från himlens salighet, dömda till ett evigt fördärv.

Men nu har Kristus Jesus genom sitt lidande, sin död och uppståndelse vunnit en evig rättfärdighet åt oss, syndare. Han har burit lagens tyngsta ok – det ok vi inte förmådde bära - och i allt uppfyllt allt vad lagen krävde. Han har lidit och dött i vårt ställe och därmed betalat hela vår skuld. Och hans uppståndelse från de döda är själva bekräftelsen på att allt nu var fullbordat: Kristus förklarades rättfärdig och fri från skuld – och därmed förklarades hela världen rättfärdig i honom. Här finns den sanna rättfärdigheten.

Och denna saliga verklighet erbjudes nu varje människa att ta i besittning: Kristi rättfärdighet är din. Tro, tag emot, tacka lova och prisa din Frälsare, så att du med Paulus kan bekänna dig vara funnen i Kristus *inte med min egen rättfärdighet, den som kommer av lagen, utan med den som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten från Gud genom tron.*

Amen.